13/11/2026

Η Χίος εόρτασε τους Πολιούχους και Ελευθερωτές της

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χίου, Ψαρών και Οινουσσών

Με την επιβαλλομένη εκκλησιαστική κατάνυξη και υψηλό εθνικό φρόνημα η Ιερά Μητρόπολη Χίου ετίμησε την μνήμη των Πολιούχων και Ελευθερωτών της Αγίων Μηνά, Βίκτωρος και Βικεντίου και την 114η επέτειο από της απελευθερώσεώς της, με επίκεντρο των εκκλησιαστικών και επετειακών συνάξεων τον πανηγυρίζοντα Ιερό Μητροπολιτικό Ναό.

Το πρωί της 10ης Νοεμβρίου έγινε η υποδοχή της ιεράς εικόνος Παναγίας της Οδηγητρίας (Λατομιτίσσης) στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό με τέλεση δοξολογικής δεήσεως και αναφορά του Σεβασμιωτάτου **Μητροπολίτου Χίου, Ψαρών και Οινουσσών κ. Μάρκου** στην Παναγία ως άγουσα στον Χριστό, που είναι “η Οδός και η Αλήθεια και η Ζωή “.

Εν συνεχεία στον λιμένα της πόλεως επήρθη η μεγάλη Σημαία, δώρο του Σεβασμιωτάτου, υπό των Σπουδαστών της ΑΕΝ ΜΗΧΑΝΙΚΏΝ ΧΊΟΥ.

Στο πέρας της εκδηλώσεως ο Ακρίτας Ιεράρχης στην ομιλία του είπε: “ ***Αυτό ειν’ το ιερό πανί, που όταν περνάει μπροστά μας υγραίνονται τα βλέφαρα και σπαρταρά η καρδιά μας”.***

Το απόγευμα ετελέσθη Μέγας Εσπερινός χοροστατούντος του Θεοφιλεστάτου **Επισκόπου Χριστουπόλεως κ. Βαρνάβα**, Πρωτοσυγκέλλου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και συγχοροστατούντος του οικείου Ποιμενάρχου.

Κατά τον Εσπερινό ο Σεβασμιώτατος αφού ανεφέρθη με εγκωμιαστικούς λόγους στο πρόσωπο του φιλοξενουμένου Ιεράρχου του απένειμε το παράσημο της Ι. Μητροπόλεως Χίου.

Ο Θεοφιλέστατος ανέλαβε την διακονία του λόγου και προέβη επιδεξειώς σε θεολογική παρουσίαση του θεοσδότου δώρου της ελευθερίας.

Ακολούθησε λιτάνευση των ιερών εικόνων της Παναγίας και των Πολιούχων ,διά του λιμένος και της κεντρικής αγοράς του νησιού, αφού ανεπέμφθη δέηση στην κεντρική πλατεία κατά την οποία ο Φιλόλογος Ποιμενάρχης μετά από μια διαχρονική εκκλησιαστική και ιστορική παρουσίαση της ζωής της Χίου κατέληξε με το βαρυσήμαντο προς πάσα κατεύθυνση μήνυμα: ” Κι εμείς εδώ επάνω ΕΊΜΑΣΤΕ ΕΛΛΗΝΕΣ”.

Την κυριώνυμο ημέρα 11η Νοεμβρίου ετελέσθη στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό Αρχιερατικό Συλλείτουργο και η προσήκουσα Δοξολογία κατά την οποία λυρικώς εξεφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας ο Σεβασμιώτατος κ. Μάρκος.

Η ομιλία του Μητροπολίτη Χίου, Ψαρών και Οινουσσών

«Ἐμοί δέ ἀρκοῦν ἄν ἐδόκει εἶναι ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργῳ γενομένων, ἔργῳ καί δηλοῦσθαι τάς τιμάς, οἷα καί νῦν περί τόν τάφον τόνδε δημοσίᾳ παρασκευασθέντα ὁρᾶτε, καί μή ἐν ἑνί ἀνδρί, πολλῶν ἀρετάς κινδυνεύεσθαι, εὖ τε καί χεῖρον εἰπόντι, πιστευθῆναι. Χαλεπόν γάρ τό μετρίως εἰπεῖν, ἐν ᾧ μόλις καί ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βεβαιοῦται».

Μέ τούς λόγους αὐτούς ἀπό τόν Ἐπιτάφιο τοῦ Περικλῆ ἀνεβαίνω στό ἱερό αὐτό βῆμα, τό ἁγιασμένο κατά τήν χειροτονία εἰς διάκονον τοῦ Ἁγ. Νεκταρίου, ἀνεβαίνω τήν «κλητή καί ἁγία» αὐτή στιγμή, ὄχι ἀπό ἀνάγκη καί ἐπιθυμία νά σπείσω κι ἐγώ δάκρυα γιά τούς ἡρωϊκούς τῆς Πατρίδος προμάχους, ἀλλά γιά νά στεφανώσω ἄδακρυς μέ παριλίσσιον δάφνην, ἐκείνους πού μέ τό αἷμά τους προορίσθηκαν νά ποτίσουν τίς Χιακές δειράδες. Ἀνεβαίνω γιά νά σαλπίσω ἐωθινό «ἡμέρας δόξης, ἡμέρας ἀλησμονήτου δι’ ὅλους ἡμᾶς διά τό ἀλύτρωτον γένος», κατά τήν ὁποία ὁ γενναῖος στρατός ὁ ἐλευθερωτής «ἦλθεν καί εἰς τήν νῆσον ἡμῶν, φέρον τήν χαράν, τήν ἐλευθερίαν, τόν πολιτισμόν».

«Ἡμέρα ἥν ἐποίησεν ὁ Κύριος», πού στόν ἴσκιο της σταματᾶ τήν πορεία της μέσα στό χρόνο ἡ Χίος γιά νά ξεκουραστεῖ, νά πάρει τήν ἀναπνοή της, νά συνεχίσει.

«Ἐρατεινή, γλυκεία θυγάτηρ Ὑπερίονος» πού ὑψώνεται βίγλα, κι ἀπ' τήν κορυφή της ἡ νῆσος μας ἀγναντεύει ἐποπτικά ὅλη τήν περιπέτεια τῆς ἱστορικῆς της διαδρομῆς. Ἀπό ἐκεῖ ξεδιπλώνει χαιρετιστικά τή μεγάλη Σημαία τοῦ Γένους μας καί τήν ἀναρριπίζει χαρούμενη μέσα στόν ἐλεύθερο Ἑλληνικό ἀέρα. Αἰῶνες περίμενε τή στιγμή.

Χρόνια ἀγωνίας καί ἀναμονῆς κύλησαν, Ἑλληνικές γενεές ἔρχονταν καί παρέρχονταν, χωρίς νά ἀναφανεῖ στόν ὁρίζοντα τό ἐλπιδοφόρο λυκαυγές τῆς προσεγγίζουσας ἀνατολῆς, τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἐθνικοῦ ὀνείρου, τοῦ ἱεροῦ πόθου. Γενεές ἀλυτρώτων ἀδελφῶν μας κατῆλθαν «ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς» χωρίς νά αἰσθανθοῦν τήν ἡδύτητα τῆς ἐλευθερίας.

«Ταπαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήθημεν, ἐλογίσθημεν πρόβατα σφαγῆς· μερίς τοῦ λαοῦ περιεβλήθη σχοινίῳ, οἱ ἀγροί ἡμῶν διεμερίσθησαν, οἱ οἶκοι ἠρημώθησαν, ἡμεῖς αὐτοί περιυβρίσθημεν. Τόν λαόν Σου, Κύριε, ἐταπείνωσαν καί τήν κληρονομίαν Σου ἐκάκωσαν».

Καί οἱ αἰῶνες διεδέχοντο ὁ ἕνας τόν ἄλλον, τά ἔτη βυθίζονταν στό πέλαγος τοῦ αἰωνίου, οἱ γενεές διέβαιναν γιά νά τίς διαδεχθοῦν ἄλλες.

Ὅμως,

«Ἦλθεν ἡ ποθητή ὥρα· στολίζουσι

τήν κεφαλήν σεβάσμιον» τῆς Χίου

«αἱ δάφναι φύλλα ἀμάραντα θριάμβων

καί ἀμβροσίοδμα ῥόδα τοῦ Ἑλικωνίου

παραδείσου συμπλέκουσιν ἁγνόν στέφανον»

«Ἄλλη λαμπρά πανήγυρις

τήν σήμερον ἑορτάζεται».

Τήν 11ην Νοεμβρίου 1912 ἐπεχειρήθη καί ἐπραγματοποιήθη ἐπιτυχῶς ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Χίου.

«Νά ἡ Αὐγή πού πρόσμενες μαρτυρικό νησί.

Ἄνοιξε τήν τρανή ἀγκαλιά νά τήν σφιχταγκαλιάσεις

καί πιές ἀπό τῆς λευτεριᾶς τ’ ὀλόγλυκο κρασί

καί πιέ καί πιέ καί μέθυσε καί πιέ γιά νά ξεχάσεις

τοῦ Καραλῆ τ’ ἀπαίσια καί μαῦρα ἐκεῖνα χρόνια

πού σ’ ἔρριξαν μές σέ διπλή σκλαβιά καί καταφρόνια.

Μά μές τήν μέθη τήν πολλή, ὦ, μή ξεχνᾶς, θυμήσου

τόν Ψαριανό Πυρπολητή, τόν Θεῖο ἐκδικητή σου».

Τά αἰσθήματα τῶν κατοίκων τῆς νήσου διατυπώνει ὁ γραμματεύς τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἰωάννης Στ. Γλύκας στήν σελίδα 238 τοῦ Κώδικα «ἐν πλήρει ἀγαλλιάσει»:

«Δέν εἶναι ὄνειρο! Καί ὅμως δέν ὀνειρευόμεθα. Ἀλλ’ εὑρισκόμεθα εἰς τήν πραγματικότητα ἐκπληρώσεως ὀνείρου τό ὁποῖον αἰωνίως ἐβαυκάλιζε τάς σκέψεις μας καί ὡς ἐν ὀνείρῳ ἔτι ἀτενίζομεν ἀφ’ ἑνός τάς ριπάς τῆς κυανολεύκου καί ἀφ’ ἑτέρου τάς Ἑλληνοπρεπεῖς ὁπλοφόρους μορφά,ς αἵτινες εὐγενεῖς καί ὑπερήφανοι ἀπέβησαν διά νά μᾶς δώσουν τό ποθητόν δῶρον τῆς ἐλευθερίας, οἱονεί ἐκδίκησιν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, πρός τούς δολοφόνους, τούς ἀπαγχονίσαντας τούς ἐπιλέκτους καί τούς πατέρας μας, ἐκεῖ ἐπί τῶν αἰωνοβίων τοῦ Βουνακίου πλατάνων. Καί ἤδη ἀπό σήμερον..... ἀπό τῶν ὑψηλῶν τῆς Ἐκκλησίας κωδωνοστασίων, ἔτι δέ καί ἀπ’ αὐτῶν τῶν ἰδιωτικῶν μας οἰκίων, κυματίζει ἡ κυανόλευκος».

Ἐπάνω στίς κορυφές τῶν Χιακῶν βουνῶν, γκρεμίζοντας τήν Ναβαθαίαν, «ἡ Ἐλευθερία ὀλόρθη προσφέρει δύο στεφάνους ἕν’ ἀπό γήινα φύλλα κι ἄλλον ἀπ’ ἄστρα».

Νέα ὀνόματα πολιτογραφοῦνται στίς δέλτους τῆς Ἱστορίας, «γνήσια τῆς Ἑλλάδος τέκνα· ψυχαί ’πού ἐπέσατε εἰς τόν ἀγῶνα ἀνδρείως, τάγμα ἐκλεκτῶν Ἡρώων καύχημα νέον».

Ὁ γενναῖος ἀνθυποπλοίαρχος Νικόλαος Ρίτσος, πού θά ἐκπνεύσει δεχόμενος τήν φροντίδα τῶν ἐνοριτῶν μας στό Σχολεῖο τοῦ Ἁγ. Γεωργίου μέ τά λόγια τοῦ Ἐπαμεινώνδα: «ἀποθνήσκω εὐχαριστημένος ἀφοῦ εἴμεθα νικηταί».

Ὁ πρῶτος ἥρωας μαθητής τῆς Σχολῆς Ναυτικῶν Δοκίμων ἀρχικελευστής Ἰωάννης Παστρικάκης, πού μεταφέρει ἀπ’ τήν κορυφή τοῦ Ψηλορείτη στό βωμό τοῦ Αἴπους τή σπονδή τῆς ἐλευθερίας κι’ «ἁγιάζι οὐράνιας ὁμορφιᾶς γυαλίζει στά μαλλιά Του».

Ἕνας ἱκανός ἀριθμός γενναίων πολεμιστῶν, πού ὅπως οἱ Μακαββαῖοι «ἦσαν ἕτοιμοι νά ἀποθάνωσιν ὑπέρ τοῦ Νόμου καί τῆς Πατρίδος».

Ἕνας ἱκανός ἀριθμός «ἐκλεκτῶν τῆς Ἐκκλησίας υἱῶν, μονομαχούντων πρός τά λυσσῶντα τέκνα τῆς Ἄγαρ».

Μέσα ἀπό τά κόκαλά τους τά ἱερά, πού ἀπλώθηκαν στό νησί μας, ἀναδύθηκε ἡ Ἐλευθερία τῆς νήσου μας, ὅπως τήν ἐνεπνεύσθη σέ μοναδική, σέ παγκόσμια κλίμακα, ποιητική σύλληψη ὁ Δ. Σολωμός, μέ: «λάμψιν... ὅλην φλογώδη χεῖλος, μέτωπο, ὀφθαλμός φῶς τό χέρι, φῶς τό πόδι κι ὅλα γύρω εἶναι φῶς».

Αὐτά «τά ἱερά κόκαλα συλλέγοντάς τα ἀπό κάθε κορφή καί κάθε ρεμματιά» τά ἐτοποθετήσαμεν, «ὡς ἱεράν παρακαταθήκην», ὥστε «νά φυλάττουν τά ὅρια τῆς Πατρίδος γῆς», «ὑπό τύμβον ὑψήνορα».

Πρό αὐτῶν τῶν τιμίων ὀστέων, «ἡρῴων νεκρῶν σκιαί καί ζώντων πλήθη», οἱ ἦχοι τοῦ Αἴπους, οἱ αὖρες τοῦ Αἰγαίου μας, οἱ εὔλαλοι κώδωνες, ὁ Λαός, ἡ Ἐκκλησία, ὁ Στρατός ἀναπέμπουν εὐχαριστήρια σέ Ἐκεῖνον πού μετέτρεψε γιά τήν Χίο «τάς ἀκάνθας τοῦ πικροῦ μαρτυρίου εἰς δάφνας», σέ Ἐκεῖνον πού «ἔσωσεν ἡμᾶς, ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμάς».

Αὐτή ἡ στιγμή τῆς μνήμης καί τῆς τιμῆς πρέπει νά εἶναι καί στιγμή προβληματισμοῦ καί περισυλλογῆς.

Ἡ ἀνθρωπότητα ἀκολουθεῖ σήμερα μιά πορεία ἠθικῆς τεθλασμένη, πού κατεβαίνει σέ φοβερά Ναδίρ καί ἐκτινάσσεται σέ ἀπίστευτα Ζενίθ. Ὁ ὑλισμός πού ἀλωνίζει τόν κόσμο μας ἔχει ἀποσυνθέσει κάθε πίστη, ἔχει διαλύσει κάθε γενναῖο αἴσθημα, ἔχει διαποτίσει πνεύματα, ἔχει καλλιεργήσει μιά τάση γιά φιλοζωΐα καί ἀπόλαυση.

Μέσα σ' αὐτή τήν κρίση πού συνθλίβει τόν κόσμο, ἕνα φῶς, πού πιφαύσκεται ἀπ' τίς κορυφές τοῦ Αἴπους καί φρυκτωρεῖται ἀπ' τούς Ἱερούς μας Ναούς, μᾶς δίνει τή δύναμη, τήν τόλμη, νά διακηρύξουμε ὅτι σέ χρόνους καί καιρούς, πού τά καυσαέρια ἑνός ψευδοπολιτισμοῦ παρακμῆς μολύνουν τόν καθαρό ἀέρα τῶν ἰδανικῶν μας, πού τά νέφη τοῦ ὀρθολογισμοῦ καί τῆς ὑλόφρονης σκέψης καλύπτουν τίς ἀχτῖνες τῶν ἀρετῶν τοῦ γένους μας, πού μειοψηφίες ἀνόων καῖνε προκλητικά καί ἀνεμπόδιστα τήν Ἑλληνική Σημαία στό κέντρο τῆς πρωτεύουσας τοῦ ἐλεύθερου Ἑλληνικοῦ κράτους ἐμεῖς, Ναί! θά ριγοῦμε ἀπό συγκίνηση καί ΝΑΙ! θά δακρύζουμε ἀπό ὑπερηφάνεια κάθε φορά πού τό «ἱερό πανί το γαλανό καί τ' ἄσπρο» εὐλογημένο καί ἁγιασμένο ἀπό τό Σταυρό τοῦ Χριστοῦ ψηλά, θά ἀναρτύεται στόν ἱστό τῆς τιμῆς καί τῆς αἰωνιότητας σαλπίζοντες σέ «συμμάχους» καί ἐχθρούς:«Ἐπακούσατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ

Θεός».

Μετά την ομιλία ο Σεβασμιώτατος εκάλεσε όλους να ψάλουν τον ΕΘΝΙΚΟ ΥΜΝΟ.

Ακολούθησε επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στο Ηρώον της πόλεως και η μεγάλη μαθητική και στρατιωτική παρέλαση .

Με το πέρας των εκδηλώσεων οι δύο Αρχιερείς επισκέφθηκαν την ιστορική και μαρτυρική Ι. Μονή Αγ. Μηνά, τόπο της Σφαγής του 1822,και το ευρισκόμενο εντός της Μονής Μουσείο ΙΣΤΟΡΙΗΣ ΑΠΟΔΕΞΙΣ ΗΔΕ.

Στις εκδηλώσεις συμμετείχαν το σύνολο σχεδόν του ιερού κλήρου του νησιού, η χορωδία Ιεροψαλτών Χίου ΡΩΜΑΝΟΣ Ο ΜΕΛΩΔΟΣ με χοράρχη τον κ. Βασίλειο Χαμέτη, ο Υφυπουργός κ. Σπανάκης, ο Υποδιοικητής της ΑΣΔΑΑΜ, οι Βουλευτές Χίου, ο Δήμαρχος Χίου, ο Αντιπεριφερειάρχης Χίου, η Μεγάλη Ευεργέτις της Ιεράς Μητροπόλεως κ. Αλεξάνδρα Μαμαλίγκα-Προκοπίου, ο Κοσμήτωρ του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Χίου), οι Διοικητές όλων των Μονάδων, της Αστυνομίας, του Λιμεναρχίου,της Πυροσβεστική, των ΑΕΝ ΧΙΟΥ και ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ με πολυμελέστατες αντιπροσωπείες σπουδαστών, παιδιά της Κατασκηνώσεως ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ της Ιεράς Μητροπόλεως ,εκπρόσωποι πολλών φορέων και πλήθος πιστών.

Αγιοπνευματικές, λειτουργικές και ιστορικές στιγμές, που τονώνουν το εθνικό φρόνημα των ακριτών του ελληνικού αρχιπελάγους!

